

POROČILO O POŽARU PRI VASI BRESTOVICA

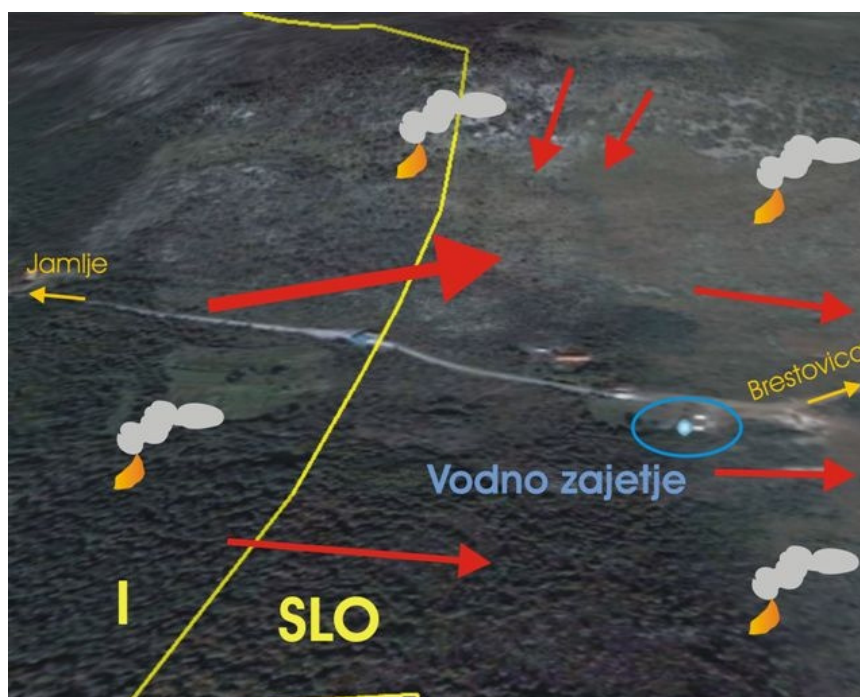
V OBČINI KOMEN 30.7.2003

Opis požara 30. 07. 2003

Na Italijanski strani je že dne 29.07.2003 prišlo do požara, vendar so ga Italijanske sile uspešno zadrževale v obmejnem pasu in sicer z pomočjo helikopterjev. PGD Komen je bil že tistega dne aktiviran vendar na območju občine Komen ni bilo potrebno posredovanje. Na ogledu požara je sodeloval tudi poveljnik KGZ Sežana Drago Počkar. Sprejeta je bila naslednja odločitev:

- PGD Komen še naprej občasno nadaljuje z opazovanjem požara na Italijanski strani ter se pripravi na morebitni preskok požara čez državno mejo.

Dne 30.07.2003 sta člana PGD Komen (Zega Igor, Kobal Robert) opravljala požarno stražo na območju Brestovica zaradi aktivnosti požara na Italijanski strani ter možnosti prehoda le tega na Slovensko stran. Ob 10.41 uri sta ReCO Postojna obvestila o preskoku požara čez državno mejo.

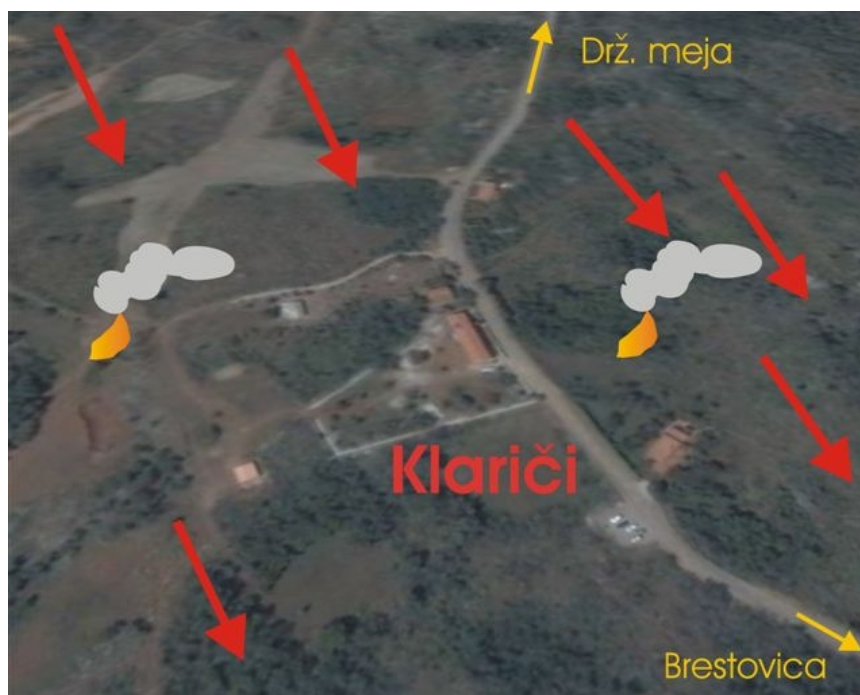

Požar je prešel državno mejo v neposredni bližini državne meje z Italijo pri mejnem prehodu Klariči.

Kraj, kjer je požar prešel, je bil pretežno poraščen z borovim gozdom, grmičevjem ruja, jesena in visoko travo. Na območju požara ni nobene požarne preseke niti gozdne poti. Edine prepreke so ceste Brestovica – mejni prehod Klariči ter cesta Brestovica – Sela, katere niso zadoščale za zaustavitev požara.

Zaradi dolgotrajne suše in velike izsušenosti tal ter rastlinja se je požar s pomočjo vetra zelo hitro širil. Požar se je širil talno, vršno in na določenih mestih je prešel tudi v podtalni požar. Pihal je močan zahodnik in požar se je zelo hitro širil (50 – 60 ha/uro).

Požar se je širil z obeh strani ceste (mejni prehod Klariči – Brestovica). Ogrožal je objekt mejnega prehoda ter vodnega črpališča, ki leži ob državni meji. Zelo hitro se je razširil do vasi Klariči jo obkolil ter ogrožal vse objekte v vasi ter z veliko silovitostjo nadaljeval pot proti vasi Brestovica, katero je obkolil z zahodne, severne ter južne strani in se širil v SV smeri proti vasi Zgornja Brestovica ter severno proti vasi Sela na Krasu.

Količina padavin v litrih za obdobje od Januarja do Julija 2003.

Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij	Julij	SKUPAJ
60,4	43	0	102,5	15	27	10,6	258,5

Gašenje požara so ovirale eksplozije NUS iz prve svetovne vojne in so predstavljale veliko nevarnost na gasilce pri svojem delu.

Potek gašenja

Ob 10.41 uri je požarna straža PGD Komna, ki je bila na terenu obvestila ReCO Postojna, da je požar prešel državno mejo pri maloobmejnem prehodu Klariči ter zahteval, da se aktivirajo PGD Komen ter ZGRS Sežana.

Ob 10.44 uri sta bila aktivirana PGD Komen ter ZGRS Sežana preko ReCO Postojna.

Že pred prihodom navedenih enot je vodja požarne straže Zega Igor glede na hitrost širjenja požara zahteval aktiviranje celotne KGZ Sežana preko ReCO Postojna. O požaru je bil obveščen tudi poveljnik KGZ Sežana.

Ob prihodu prvih enot PGD Komen (GVGP-1, AC 24/80) ter ZGRS Sežana (GVGP-1) . Vodja intervencije Marko Adamič razporedi enote na prioriteta področja (zaščita stavbe mejnega prehoda ter objekta vodnega črpališča Klariči)

Vodja intervencije je na podlagi predhodnega pogovora z poveljnikom KGZ Sežana Dragom Počkarjem podal zahtevo po aktiviranju helikopterja za gašenje.

Ob 11.30 uri vodja intervencije zahteva izklop električnega toka, ki poteka iz Brestovice na mejni prehod Klariči.

Ob 11.45 uri na požar prispe poveljnik KGZ Sežana Drago Počkar, kateri tudi prevzame vodenje intervencije. Poda tudi zahtevo za aktiviranje GZ Postojna.

Prvim enotam je uspelo ubraniti izjemno pomemben objekt vodnega črpališča ter mejnega prehoda. Kljub velikim naporom gasilcev, da bi ubranili objekte in istočasno ustavili širjenje požara jih je požar obkolil tako da prihajajoča pomoč se ni uspela prebiti do njih. (PGD Komen GVC16/40, ZGRS Sežana AC 24/120).

Vodja intervencije poda zahtevo po aktiviranju vseh enot JP regije.

Ob 12.05 uri je bil obveščen tudi župan občine Komen in bil že ob 12.30 uri prisoten na intervenciji.

Ob 12.40 uri se je v vasi Klariči oblikovalo komandno mesto v sestavi:

- Drago Počkar vodja intervencije
- Darko Muhič član regijskega štaba
- Igor Zega član predsedstva PGD Komen
- Uroš Slamič župan občine Komen

Požar se je ob 12.43 uri nevarno približal vasi Klariči. Vse enote, ki so prihajale na požarišče so bile razporejene za zavarovaje objektov v vasi Klariči (AC 24/120, 2XGVC16/40, VGP-2, VGP-1).

Podpoveljnik PGD Komen preko telefonskega pogovora z poveljnikom PGD Kostanjevica na Krasu zahteva pomoč treh avtocistern. Poveljnik je odobril zahtevo ter poslal na lokacijo dve vozili (GVC16/50 PGD Šempeter, GVC16/50 PGD Dornberk)

Ob 13.02 je vodja intervencije podal zahtevo po reševalnem vozilu z ekipo.

Zaradi premajhnega števila gasilskih enot in izjemne hitrosti širjenja požara so enote varovale objekt za objektom. Večkrat so morale spreminjati svoje lokacije kar je dodatno oteževalo delo gasilcev, glede na hitrost širjenja pa ni bilo mogoče niti pospraviti opreme. Vozila so se napajala iz hidranta v vasi, kar je bilo ključnega pomena za ohranitev vasi glede na število vozil z vodo.

V gašenje so se vključili tudi helikopterji SV. Gasili so južno stran požarišča proti Italijanski meji. Po nekajkratnem polivanju požarišča so zaradi zelo gostega dima in zmanjšane vidljivosti so se preusmerili na druge lokacije.

Glede na razmere na požarišču je vodja intervencije ocenil, da požara ne bo mogoče omejiti in se bo najverjetneje razširil do vasi Brestovica in s tem neposredno ogrožal vas. Zato, je na to območje poslal manjšo skupino gasilcev z nalogo pripraviti vse potrebno za zaščito vasi ter

morebitno evakuacijo. Ker je bilo teh enot malo so se morali povezati z vaščani oziroma z predsednikom vaške skupnosti in se dogovorili za skupno delovanje.

Mešana skupina (gasilci, vaščani) so pripravili hidrantne nastavke ter cevovode do obrobnih najbolj ogroženih hiš.

Požar se je nevarno približal vasi Brestovica zato, so enote, ki so prihajale na požar bile razporejene za obrambo obrobnih hiš.

Tudi v vasi Brestovica so se enote morale hitro premikati od hiše do hiše in preprečiti požaru da ni neposredno zajel stanovanjskih in drugih poslopij.

Ob 14.35 uri se preseli komandno mesto iz vasi Klariči v vas Brestovica na nogometno igrišče v sestavi:

- Drago Počkar vodja intervencije
- Darko Muhič član regijskega štaba
- Igor Zega član predsedstva PGD Komen
- Uroš Slamič župan občine Komen
- Štefan Majcen namestnik poveljnika regijskega štaba CZ

Ob 14.45 uri vodja intervencije ter Štefan Majcen namestnik poveljnika regijskega štaba CZ stopita v kontakt z Italijanskimi silami ter se dogovorita, da bodo Italijanske sile z letali gasile zahodnega dela požarišča proti Italijanski meji (hribu Vršec in Gredina).

Ob 15.15 uri je požar prešel vas Brestovica, kjer so bili vsi objekti uspešno ubranjeni.

Glede na širjenje požara proti vasi Zgornja Brestovica ter SV proti vrhu pobočja Reber se je vodja intervencije odločil, da v Zgornjo Brestovico razporedi del razpoložljivih enot za zaščito vasi, del pa južno od vasi Brestovica z nalogo, da s proti požari po travnatih površinah (zaradi nevarnosti NUS) ustavijo širjenje požara proti vrhu Vršec.

Gašenje Italijanskih letalskih enot je bilo učinkovito tako, da se je na zahodnem delu požar umiril vendar so enote ostajale na tem delu in nadaljevale z čiščenjem požarišča.

Na vzhodnem delu je bil požar še vedno aktiven vendar se je širil zelo počasi. Vodja intervencije se odloči, da se zaradi nevarnosti NUS ter zelo strmega in neprehodnega terena se aktivno gašenje požara preneha. Enote se razporedijo na gozdno cesto nad pobočjem Reber z nalogo, da v primeru ponovnega širjenja požara le tega zaustavijo in ob spodnji del požarišča (Brestovica – Zgornja Brestovica).

Ob prihodu enot iz Gorenjske ob 22.55 uri se formira pet operativnih skupin katerih vodje skupin so gasilci PGD Komen ter ZGRS Sežana (poznavalci terena).

Razporedijo se na najbolj ključne dele požarišča z nalogo nadzora nad požariščem. Istočasno so se umaknile vse enote, ki so pred tem delovale.

V nočnem času so se razmere na požarišču spremenile. Začela je pihati rahla burja kar je izjemoma ugodno vplivalo na razmere na samem požarišču, saj se je požar zelo počasi širil.

Opis požara 31. 07. 2003

Požar je v nočnem času zajel nasad borovega gozda nad vasjo Zgornja Brestovica. Tla gozda so nastlana z iglicami bora ter z zelo malo podrasti kar je onemogočalo prehod požara iz pri talnega v vršni požar. V gozdu je debela plast humusa, kar je botrovalo, da se je požar razširil v podtalni požar.

Po mnenju poznavalcev tega območja je bilo področje nad Zgornjo Brestovico po drugi svetovni vojni ročno prekopano za potrebe pogozdovanja. Zaradi tega je verjetnost nevarnosti NUS zelo majhna.

Na podlagi teh dejstev se je vodja intervencije odločil, da se na tem področju lahko prične z aktivnim gašenjem.

Na širšem območju tega dela požarišča ni nobenih gozdnih poti ter gozdnih presek.

Požar se je širil talno in podtalno.

Potek gašenja

Ob 08.00 uri je prišlo do zamenjave enot, ki so bile na požarišču v nočnih urah z svežimi enotami.

Na delu požarišča je bilo tudi najdeno neeksplozirano ubojno sredstvo katerega, je enota NUS regijskega štaba CZ Postojna tudi odstranila.

Vodja intervencije se na podlagi razmer na požarišču odloči za aktivno gašenje in zaščito vasi Zgornja Brestovica.

Na tej liniji požara dolžine cca 1000 m se je v prvi fazi glavnina enot razporedila na vrh pobočja Reber ter delovala v smeri proti vasi, ostali del enot pa v obratni smeri.

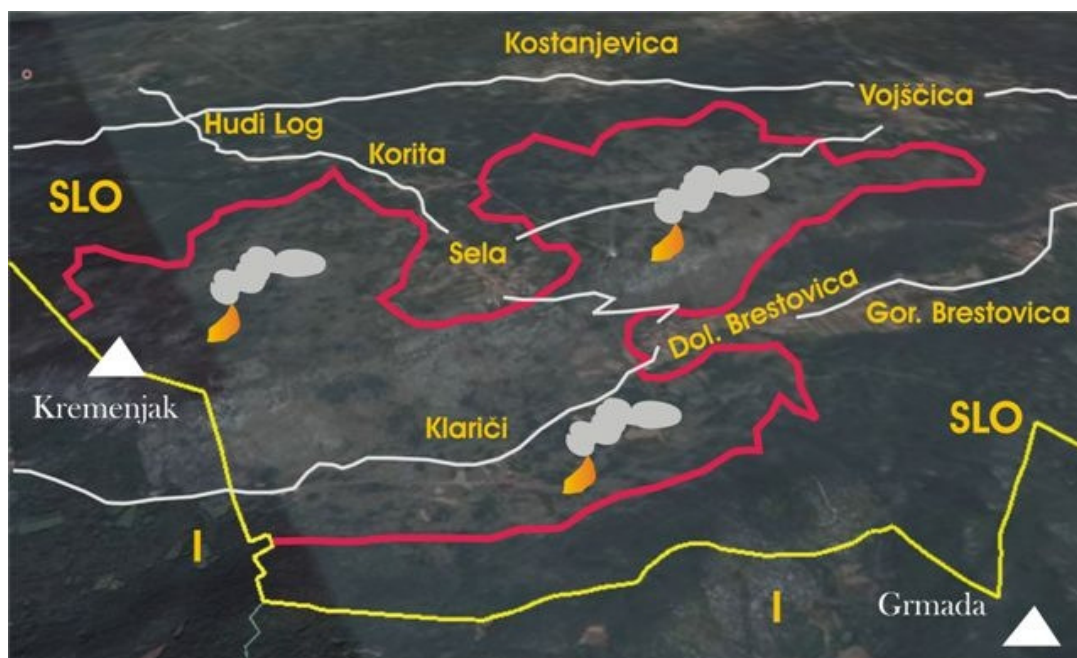
V začetni fazi se je gasilo z izpihovalniki zraka ter naprtnjačami vendar zaradi podtalnih požarov (debela plast humusa) gašenje ni bilo učinkovito.

Na podlagi tega, se je vodja intervencije odločil, da se priskrbi dodatne cevi (predvsem D-cevi) iz društev KGZ Sežana. V takih razmerah je bilo najbolj učinkovito gašenje iz napeljanega cevovoda, ki zagotavlja večje količine vode.

Proti poldnevu se je temperatura ozračja dvigovala. Pogojevala je večjo intenzivnost gorenja in širjenja požara. Pri tem se je pokazalo zelo učinkovito gašenje iz zraka. (letali, helikopter)

Ob 16.10 uri je pričelo rahlo deževati, kar je ugodno vplivalo na razmere na požarišču in s tem se je lahko glavnina sil umaknila iz požarišča.

V tem času je prišlo tudi do lokalizacije požara.

Požarišče na območju občine Komen so si ogledali tudi:

- Miran Bogataj poveljnik štaba CZ RS
- Bogo Zupančič glavni republiški inšpektor za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami RS
- Matjaž Klarič poveljnik GZ Slovenije

Po oceni vodje intervencije padavine niso bile zadostne, da bi vse sile zapustile požarišče, zato se je postavila požarna straža.

Požarna straža

Požarna straža je izvajala aktivnosti na požarišču vse do 09. 08. 2003.

Stroški intervencije

Na intervenciji je skupaj sodelovalo 482 gasilcev, ki so skupaj opravili 4167 ur v vrednosti 10.297.500,00 SIT.

Na intervenciji je skupaj sodelovalo 123 vozi, ki so opravila 1080 ur v vrednosti 4.329.640,00 SIT.

Skupaj stroški gasilcev in vozil znašajo 14.627.140,00 SIT.

Stroški prehrane, pijače, ter refundacij bremenijo občino Komen za cca 2.000.000,00 SIT.

Strošek reševalnega vozila z osebjem znaša 350.000,00 SIT.

Škodo, ki jo je požar povzročil na telekomunikacijah, elektriki, itd. nimamo podatkov.

Zaključki

- Odziv gasilcev zadovoljiv glede na razmere (požarna ogroženost, dopusti, nerešena razmerja z delodajalec-gasilec-država-občina)
- Sodelovanje poklicnih ter prostovoljnih gasilcev na visokem nivoju (usklajeno vodenje in delovanje)
- Odziv gasilcev iz notranjosti Slovenije dober (nekatera društva niso ustrezno opremljena za gašenje gozdnih požarov)
- Pomanjkanje kartografskih podlag z vrisanimi potmi ter požarnimi preseki
- Osebna zaščitna oprema gasilcev JPR ni primerna, glede na diferenco požarov je oprema istrošena in pomanjkljiva
- Primanjkuje večjih vozil za gašenje gozdnih požarov (VGP-2), le ta so zastarela, zato prihaja do pogostejših okvar
- Kljub nepodpisanemu ustreznemu dogovoru z Republiko Italijo o sodelovanju ob večjih požarih in drugih naravnih nesrečah je bila njihova pomoč v letalski tehniki dobrodošla in učinkovita
- Helikopterji 15. brigade slovenske vojske so delo opravili dobro vendar, bi se mogli vključiti v večjem številu
- Ob številnih požarih v letošnjem letu se je pokazalo, da so pripadniki civilnega služenja v Sežani skupaj z poklicnimi gasilci bistveno prispevali k večji požarni varnosti in omejitvi požarov v začetni fazi
- Ker se z letošnjim letom civilno služenje ukinja je potrebno poiskati ustrezne rešitve te problematike, ki je povezana s statusom gasilca
- Sodelovanje z ReCO Postojna dobro
- Sodelovanje z ostalimi službami (policija, inšpekcija, gozdarji) dobro Kljub veliki nevarnosti NUS, nedostopnega terena ter velikega števila sodelujočih gasilcev ni prišlo do nobene poškodbe ali nezgode (razmisliti je potrebno o sodelovanju reševalnega vozila SV)
- Odziv domačinov v smislu samopomoči dober
- Opaža se pomanjkanje komandnega vozila za potrebe požarov s sodobno opremo za JPR (telekomunikacijske, hidrometeorološke in podobne naprave)

- Kljub večkratnim poskusom vodstva intervencije na območju občine Komen, da bi prišlo do skupnega vodenja požara v občini Komen in občini Miren-Kostanjevica, do tega ni prišlo
- Oskrba gasilcev s hrano in pijačo je bila dobra

S požrtvovalnostjo poklicnih in prostovoljnih gasilcev ter njihovem izpostavljanju nevarnostim so bili pred ognjeno stihijo rešeni objekti širšega družbenega pomena kot je vodno črpališče Klariči, ki z vodo oskrbuje Kras ter del Primorske, stanovanjski in gospodarski objekti v vasi Klariči in Brestovici ter sam maloobmejni prehod Klariči.

Poročilo o intervenciji pripravili: Vodstvo intervencije na območju občine Komen v sodelovanju z PGD Komen

Komen, 19. 10. 2003